

Asia: VN/33727/2023

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä laiksi ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleisiä huomioita esitysluonnoksesta

Talotekniikkaliitto ry on talotekniikka-alan yhteinen järjestö, jonka tärkeimpänä tehtävänä on edistää alan elinkeinopoliittista asemaa. Lakiluonnoksessa esitetyn kokeilun tavoitteena on ikäluokan sijoittaminen tehokkaammin yhteiskunnan rakenteisiin. Lausunrossamme keskitymme tarkastelemaan esitystä talotekniikka-alan yritysten liiketoiminnan tukemisen ja kehittämisen kannalta. Kokeilulla ei nähdäksemme olisi hyödyllisiä vaikutuksia yritysten tarvitseman työvoiman osaamiseen tai onnistuneeseen sijoittumiseen työmarkkinoille. Toivomme, että tutkintojen toimeenpanon laatuun ja sitä kautta tutkinnon suorittaneiden henkilöiden osaamiseen kiinnitettäisiin huomiota muissa ministeriön käynnistämässä ammatillisen koulutuksen lain arviointiin ja muuttamiseen liittyvissä hankkeissa.

Ammatillisen koulutuksen kokeilua koskevat säädösehdotukset

Talotekniikkaliitto ottaa kantaa kokeilun hallinnolliseen toteutukseen vain yleisellä tasolla. Kokeilun tuloksia olisi hyödyllistä arvioida luonnoksissa esitettyä tarkemmin ja esittää myös ne toimenpiteet, joihin tulosten perusteella mahdollisesti ryhdytään. Kokeilun kesto on varsin pitkä. Ehdotamme, että kokeilun toimivuutta arvioitaisiin sen aikana. Kokeilun mahdollisesta keskeyttämisestä voitaisiin näin päättää nopeammin, mikäli tulokset antavat siihen aihetta.

Rahoituksen uudistusta koskevat säädösehdotukset

Rahoituksen perusteiden tarkastelu määrällisten mittarien mukaan on selkeää, mutta talotekniikka-alan yritysten edun nimissä pidämme tarpeellisena, että ennen kokeilun aloittamista pohditaan, että miten tulosten laadullisia tekijöitä voitaisiin huomioida strategiakeskusteluiden aikana asetettavissa tavoitteissa. Talotekniikkaliitto pitää hyvänä, että rahoituksen perusteita pyritään suuntaamaan koulutuksen vaikuttavuuteen ja tuloksellisuuteen.

Oppimisen tukea ja erityistä tukea koskevat säädösehdotukset

Talotekniikkaliitto ei ota kantaa kyseisiin ehdotuksiin.

Tilauuskoulutusta koskevat säädösehdotukset

Talotekniikkaliitto ei ota kantaa kyseisiin ehdotuksiin.

Muut ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia koskevat säädösehdotukset

Talotekniikkaliitto pitää huonona sitä, että työelämätoimikuntien tehtävistä aiotaan poistaa laadun varmistukseen liittyvät osuudet. Pidämme huonona myös ajatusta muodostaa aikaisempaa monialaisempia toimikuntia. Olemme huolissamme ammatillisen koulutuksen ja tutkintojen toimeenpanon ulkoisen laadunvarmennuksen loppumisesta sekä työelämän mahdollisuuksista vaikuttaa koulutuksen tavoitteisiin ja tutkintojen sisältöihin. Esimerkiksi kiinteistö- ja rakennusklusteriin kuuluu enemmän erityisosaamista vaativia toimialoja kuin mitä 12 henkilöä voisi uskottavasti hallita tutkintojen sisältöjen muutosten arvioimiseksi. Työelämätoimikuntien tehtäviin ja kokoonpanoon ehdotettujen muutosten vaikutus uuden työvoiman osaamiseen ja työhön soveltuvuuteen olisi yritysten kannalta haitallinen. Katsomme, että näistä muutoksista olisi syytä luopua.

Asetusluonnokset

Talotekniikkaliitto ei ota hallinnollisesti kantaa kyseisiin luonnoksiin.

Muut kommentit

Nyt lausuttavana olevat lakiluonnokset eivät pyri millään tavoin turvaamaan tutkintojen laatua kokeilun aikana. Talotekniikkaliitto arvioi kokeilun askeleeksi ammatillisen koulutuksen muuttamisessa yleissivistävämpään suuntaan, minkä katsomme heikennykseksi yritysten mahdollisuuksille löytää sopivaa henkilöstöä tulevaisuudessa. Toivomme, että hallitusohjelmaan ja hallituksen budjettineuvotteluihin kirjatusta kovista säästöpainneista huolimatta ammatillisen koulutuksen työelämälähtöisyyttä ei vaaranneta.

Elo Simon
Talotekniikkaliitto